

# ОЦІНКА ПРОФЕСІЙНОЇ ЗАХВОРЮВАНOSTІ У ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ ЗА 2013-2015 рр.

**Шаравара Л.П., Севальнєв А.І., Козлова І.С.\*, Крамарьова Ю.С.\*\***

*Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя*

*\*Головне управління Держпраці у Запорізькій області, м. Запоріжжя*

*\*\*ДУ «Дніпропетровська державна медична академія МОЗ України», м. Дніпро*

**Актуальність.** Зміцнення здоров'я працюючого населення є однією з найважливіших проблем медицини праці і охорони здоров'я. Професійна захворюваність в Україні є складною соціально-економічною, медичною й гігієнічною проблемою. Вона є однією з складових загальної захворюваності населення, а тому відноситься до сучасних проблем охорони громадського здоров'я.

**Мета дослідження.** Провести оцінку професійної захворюваності серед працюючого населення у Запорізькій області за період 2013-2015 рр.

**Матеріали та методи.** Для вивчення професійної захворюваності у Запорізькій області були зібрані, проаналізовані та узагальнені матеріали професійної захворюваності згідно зі звітною документацією: «Журнали реєстрації професійних захворювань» (Ф. № 363/0) та «Карти обліку професійних захворювань (отруєнь)» (Ф. П 5) за відповідний період. Вибрано 239 випадків професійної захворюваності зареєстрованих у Запорізькій області за період з 2013 р. по 2015 р., проведено їх аналіз за абсолютними та інтенсивними показниками, визначена нозологічна структура захворювань професійного генезу та структура залежно від стажу в умовах впливу шкідливих виробничих чинників.

**Отримані результати.** У результаті дослідження встановлено, що рівень професійної захворюваності в Запорізькій області протягом цих років у середньому склав  $2,6 \pm 0,22$ . Найбільша кількість професійних захворювань впродовж 2013–2015 років реєструвалася на металургійних підприємствах – 62,6 % (чорна металургія – 55,4 %, кольорова металургія – 7,2 %); найменша на підприємствах залізорудної галузі – 15,8 %, у машинобудуванні – 12,9 %, сільському господарстві – 3,6 % та інших галузях промисловості – 5 %.

Встановлено, що у структурі професійної захворюваності по нозологічним формам перше місце займають хвороби пилової етіології (65,3 %), на наступному місці вібраційно-шумова патологія (28 %) та хвороби опорно-рухового апарату (4,6 %), по 0,8 % мали променева катаракта та професійний рак, 0,4 % – хронічний фарингіт.

Найбільша кількість випадків професійної захворюваності зареєстрована серед працівників чоловічої статі. Більшу половину всіх випадків професійної захворюваності за даний період в області займають працівники зі стажем від 10 до 30 років: 20-29 років (42-48,2 %) та 10-19 років (25-35 %). Випадки професійної захворюваності у працівників зі стажем до 10 років мали 1 % у структурі захворюваності, зі стажем 30-39 років – (15-22 %), найменша кількість ПЗ була зареєстрована у працівників зі стажем більше 40 років – (1-7 %).

Слід зазначити, що у 61 % випадків діагноз встановлювався при зверненні працівників до лікувально-профілактичних закладів, і тільки у 39 % – під час медичних оглядів, що може свідчити про недостатню якість медичних оглядів та несвоєчасне виявлення і попередження розвитку профзахворювань.

**Висновки.** Аналіз професійної захворюваності у Запорізькій області показав, що її рівень за 2013–2015 рр. склав  $2,6 \pm 0,22$ . Основною галуззю, яка формує професійну захворюваність у області, є металургійна галузь (62,6 %), серед якої на підприємствах чорної металургії зареєстровано більше половини випадків – 55,4 %. У структурі професійної захворюваності за нозологічними формами перші місця займають пилова патологія – 65,3 %, вібраційно-шумова патологія – 28 %, захворювання опорно-рухового апарату – 4,6 %.